

ERN GENTURIS SAMENVATTING IN EENVOUDIGE TAAL VAN DE RICHTLIJN OVER VOORLICHTING OVER REPRODUCTIEVE OPTIES VOOR PERSONEN MET EEN KANKERPREDISPOSITIESYNDROOM (INCLUSIEF GENTURIS)

Auteurs van de richtlijn: Said C. Farschtschi, Candy Kumps, Tamara Hussong Milagre, ERN GENTURIS counselling on reproductive options guideline group*, Sandra Janssens, Sarah Pugh, Laura Kirstine Sønderberg Roos.

*Kernwerkgroepleden in alfabetische volgorde

Auteur	Specialisme/Rol	Instelling / Organisatie
Said C. Farschtschi, MD	Arts, arts-assistent neurologie en genetische counseling	University Medical Center Hamburg-Eppendorf, Hamburg, Germany; Member of ERN GENTURIS
Sandra Janssens, MD, PhD	Klinisch geneticus	University Hospital Ghent, Ghent, Belgium; Member of ERN GENTURIS
Candy Kumps, MD, PhD	Klinisch geneticus	University Hospital Ghent, Ghent, Belgium; Member of ERN GENTURIS
Tamara Hussong Milagre	Vertegenwoordiger van de gemeenschap	EVITA Association – Hereditary Cancer (Associação EVITA – Cancro Hereditário, Portugal; ePAG of ERN GENTURIS
Sarah Pugh	Medisch specialist, genetisch counselor	Manchester Centre for Genomic Medicine, Manchester University Foundation NHS trust, Manchester, United Kingdom
Laura Kirstine Sønderberg Roos, MD, PhD	Klinisch geneticus (voorzitter)	Rigshospitalet, Copenhagen, Denmark; Member of ERN GENTURIS

*Overige leden in alfabetische volgorde

Auteur	Specialisme/Rol	Instelling / Organisatie
Anna Sophie Berghoff, MD, PhD	Oncoloog	Medical University of Vienna, Vienna, Austria; Member of ERN GENTURIS
Estela Carrasco López, MSc	Genetic counsellor	Vall d'Hebron University Hospital, Barcelona, Spain; Member of ERN GENTURIS
Claudia Cesaretti, MD	Klinisch geneticus	Fondazione IRCCS Ca' Granda, Ospedale Maggiore Policlinico, Milan, Italy; Member of ERN GENTURIS
Ellen Denayer, MD, PhD	Klinisch geneticus	University Hospitals Leuven, University of Leuven, Leuven, Belgium; Member of ERN GENTURIS
Francesca Fianchi, MD	Internist	Fondazione Policlinico Universitario A. Gemelli IRCCS, Rome, Italy; Member of ERN GENTURIS
Marianne Geilswijk, MD	Klinisch geneticus	Aarhus University Hospital, Aarhus, Denmark; Member of ERN GENTURIS
Mariëtte van Kouwen, MD, PhD	Gastro-enteroloog/ Maag-darm-leverarts	Radboud university medical center, Nijmegen, the Netherlands; Member of ERN GENTURIS
Periklis Makrythanasis, MD, PhD	Medisch geneticus	'Aghia Sophia' Children's Hospital, National and Kapodistrian University of Athens, Athens, Greece; Member of ERN GENTURIS; University of Geneva, Geneva, Switzerland ; Biomedical Research Foundation of the Academy of Athens, Athens, Greece
Renata d' Oliveira	Klinisch geneticus	Unidade Local de Saúde (ULS) São João, Porto, Portugal; Member of ERN GENTURIS
Claas Röhl	Vertegenwoordiger van de gemeenschap	NF Kinder/ NF Patients United, Vienna, Austria; ePAG of ERN GENTURIS
Diana Salinas-Chaparro, MSc	Genetisch counselor	Hospital Sant Joan de Deu, Barcelona, Spain; Member of ERN GENTURIS
Ileen Slegers, MSc	Genetisch counselor, verloskundig specialist	UZ Brussel, Brussel, Belgium; Member of ERN GENTURIS
Irene Spinelli, MD	Gastro-enteroloog/ Maag-darm-leverarts	Fondazione Policlinico Universitario A. Gemelli IRCCS, Rome, Italy; Member of ERN GENTURIS
Manon Suerink, MD, PhD	Klinisch geneticus	Leiden University Medical Center, Leiden, the Netherlands; Member of ERN GENTURIS
Salvo Testa	Vertegenwoordiger van de gemeenschap	Fondazione Mutagens (hereditary syndromes carriers), Milano, Italy
Ariane Van Tongerloo	Psycholoog	University Hospital Ghent, Ghent, Belgium; Member of ERN GENTURIS
Eva Trevisson, MD, PhD	Klinisch geneticus	University of Padua, University Hospital of Padua, Padua, Italy; Member of ERN GENTURIS

Disclaimer: De inhoud van deze samenvatting in begrijpelijke taal is gebaseerd op het "ERN GENTURIS GUIDELINE ON COUNSELLING ON REPRODUCTIVE OPTIONS FOR INDIVIDUALS WITH A CANCER PREDISPOSITION SYNDROME (INCLUDING GENTURIS)_ final version_august2025".

INLEIDING

Kankerpre-dispositiesyndromen zijn genetische aandoeningen die voor getroffen familieleden meerdere zorgen met zich mee kunnen brengen. Niet alleen is er een verhoogd risico op het ontwikkelen van kanker in vergelijking met de algemene bevolking – veel mensen met deze syndromen hebben ook een grote kans om een kind te krijgen met dezelfde aandoening. Dit maakt het proces van gezinsplanning complexer. Daarnaast kunnen andere niet-tumorale kenmerken zowel de klinische zorg als de begeleiding beïnvloeden.

De familie is daarom afhankelijk van zorgprofessionals om hen te informeren en te begeleiden bij de vele beschikbare opties. Niet alle zorgprofessionals beschikken echter over de gespecialiseerde kennis die nodig is om deze begeleiding te bieden.

DOEL VAN DE RICHTLIJN

Het doel van deze richtlijn is om zorgprofessionals te ondersteunen bij het bieden van relevante en tijdige voorlichting over reproductieve opties aan personen met een kankerpre-dispositiesyndroom.

SAMENVATTING

De richtlijn-groep bestaat uit experts met ervaring op verschillende gebieden rondom de zorg voor personen met kankerpre-dispositiesyndromen, evenals personen met een kankerpre-dispositiesyndroom en hun vertegenwoordigers. De volgende aanbevelingen met betrekking tot reproductieve counseling zijn gebaseerd op wetenschappelijke literatuur en expertconsensus, verkregen via een gemodificeerd Delphi-proces.

Het wordt aanbevolen dat alle personen met een kankerpre-dispositiesyndroom, en de familieleden voor wie dit relevant is, voorlichting krijgen over hun opties met betrekking tot gezinsplanning – het is aan hen om dit aanbod te accepteren of te weigeren. Ook wordt aanbevolen dat er meerdere momenten voor voorlichting zijn gedurende het leven, omdat perspectieven en de relevantie van gezinsplanning in de loop van de tijd kunnen veranderen.

BELANGRIJKSTE AANBEVELINGEN / SAMENVATTING VAN DE RICHTLIJN

Reproductieve besluitvorming – inhoud en kader van reproductieve counseling	Aanbeveling	Sterkte
Reproductieve counseling moet worden aangeboden aan alle personen met een kanker-pre-dispositiesyndroom* en aan relevante familieleden.	1,2, 11	Sterk (1,2), matig (11)
Stellen moeten toegang hebben tot een multidisciplinair team van zorgprofessionals.	6, 13	Sterk
Timing van het aanbieden van reproductieve counseling		

Reproductieve counseling moet longitudinaal worden aangeboden, met meerdere mogelijkheden voor counseling gedurende het leven, idealiter vóór de gezinsplanning.	7, 8	Sterk
Kinderen met risico moeten counseling aangeboden krijgen zodra zij volwassen zijn, of eerder indien passend.	10	Matig
Presentatie van reproductieve opties		
Reproductieve counseling moet mogelijkheden voor follow-up bieden en toegang tot psychologische ondersteuning.	12, 13	Matig (12), sterk (13)
Reeks geassisteerde voortplantingstechnologieën		
Opties voor vruchtbaarheidsbehoud moeten worden opgenomen in reproductieve counseling.	15, 16	Sterk (15), matig (16)

* Counseling is vooral relevant op reproductieve leeftijd, maar kan ook van belang zijn in andere leeftijdsgroepen, zoals tijdens de adolescentie en bij oudere personen die hun familieleden willen informeren.

PSYCHOLOGISCHE BEHOEFTE

Het is belangrijk om stil te staan bij de impact van een kankerpre-dispositiesyndroom op zowel het mentale als het sociale welzijn. Een vertraagde diagnose, onzekerheid over toekomstige gezondheidsproblemen en/of angst om kanker te ontwikkelen kunnen leiden tot gevoelens van angst of depressie. Leven met een chronische aandoening kan ook sociale uitdagingen met zich meebrengen. Er kunnen financiële zorgen zijn, zoals de kosten van verzekeringen en de invloed op werkgelegenheid. Daarnaast kunnen er gevoelens van schuld en zorgen ontstaan bij het maken van plannen voor het stichten van een gezin.

Het aanpakken van de psychologische behoeften van patiënten en families met kankerpre-dispositiesyndromen moet een belangrijk onderdeel vormen van hun zorg en moet ook deel uitmaken van het genetisch counselingsproces. Zorgprofessionals zouden bij elk contactmoment moeten vragen naar het welzijn en alert moeten zijn op tekenen van angst en depressie. Patiënten moeten indien nodig worden doorverwezen voor professionele ondersteuning. Onderlinge steun via patiëntenverenigingen kan eveneens een belangrijke rol spelen in het bevorderen van welzijn.